

KOMMUNIKATIONS- OG MEDIEPOLITIK

Statsminister Anker Jørgensen nedsatte i efteråret 1980 en mediekommission med et kommissorium som gengives i dette nummer af Massekultur & Medier. Dette er den aktuelle anledning til at temaet i det første nummer af tidsskriftet er kommunikations- og mediepolitik. En anden anledning er at SMID's seneste årsmøde netop havde dette emne på programmet. Emnet her var imidlertid bredere end den mediepolitik som kommissionen tager sigte på.

Den galopperende ekspansion inden for kommunikationsteknologien har videre perspektiver end de konsekvenser den har for de enkelte medier. Massemediernes rolle og funktion i samfundet må forstås i sammenhæng med hele den samfundsmæssige kommunikation, med de vilkår som mennesker kommunikerer og i sidste instans lever med hinanden på. Dette gælder ikke mindst når man søger at etablere en bevidst politik på et område, som hidtil så godt som udelukkende har været overladt til teknologiens og privatøkonomiens blinde politik.

Det er således hensigten med dette det første nummer af Massekultur & Medier at bidrage til at den snævrere mediepolitiske debat gøres til en bredere kommunikationspolitisk debat, uden dog at tabe medierne og de konkrete problemer i forbindelse med disse af syne.

Det giver sig selv at ikke alle vinkler på det omfattende problemkompleks som kommunikationspolitikken kan siges at være, kan dækkes på de 150 sider der er til rådighed her. Derfor vil også de kommende numre af tidsskriftet indeholde stof med relevans for emnet. Artiklerne i dette nummer fordeler sig således:

I den indledende artikel analyserer Ole Prehn den nye kommunikationsteknologi, dens mediemæssige og politiske konsekvenser i et internationalt perspektiv. Den teknologiens "automatiske" politik som skildres i denne artikel, kan siges at være anledningen til nedsættelsen af mediekommissionen. Der kan derfor være grund til at se nærmere på det

organ, som skal levere grundlaget for en kommende statslig mediepolitik. I en journalistisk anlagt artikel søger redaktionens medlemmer i en fælles artikel at vurdere den siddende kommission, dens sammensætning, kommissorium og dagsorden, og hvilke resultater man på denne baggrund kan forvente. Artiklen er et forsøg på at provokere flere til at deltage i debatten - ikke mindst blandt medieforskerne.

Der sidder flere medieforskere i kommissionen, og SMID er officielt repræsenteret. De problemer der rejser sig for forskere, her medieforskere, ved at deltage i statsligt udredningsarbejde, er emnet for den følgende artikel af Anker Brink Lund. I Sverige er der tradition for at forskerne er tæt knyttet til de statslige beslutninger, gennem "opdragsforskning" for en lang række statslige udredningsgrupper - en tradition som ikke eksisterer i Danmark. Den svenske pressestøttepolitik er et resultat af sådanne gruppers arbejde, og udredningsforløbet og de konkrete pressepolitiske tiltag i Sverige skildrer Karl Erik Gustafsson i sin artikel. Dette bidrag giver således både information om den svenske pressestøtteordning - en ordning som det vel er sandsynligt at den danske mediekommission lander i nærheden af - og mulighed for, sammen med Anker Brink Lunds artikel, at diskutere det forskningspolitiske grundlag for denne ordning.

I den sidste artikel forsøger Carsten Hansen og Lars Qvortrup i en mere principiel artikel at afklare hvad kommunikationspolitik overhovedet er for noget. De påpeger at fronterne i den eksisterende debat på området må forstås som modsætninger som allerede er givet i det kapitalistiske samfunds grundlæggende struktur. Forfatterne undersøger hvilke muligheder arbejderklassen får ved en statslig, politisk intervention i offentligheden, en offentlighed som netop er forum for den politiske kamp mellem klasserne om statsmagten.

Massekultur & Medier ønsker med dette nummer, at bidrage til en intensivering og videreudvikling af den kommunikations- og mediepolitiske debat blandt medieforskere og andre interesserede. Tidsskriftet vil derfor også i de kommende numre være åbent for debatindlæg og kommentarer til principielle og konkrete kommunikationspolitiske problemer - også fra folk uden for forskningsmiljøet.

Litteraturlisten bagest skal tjene som oversigt over den vigtigste del af den stadigt voksende mængde litteratur på det kommunikationspolitiske område, på denne måde bidrage til at højne informationsniveauet på dette vigtige felt.